

GİRİŞİM

ŞİRKET TERAPİSİ

Terapi Gerillası

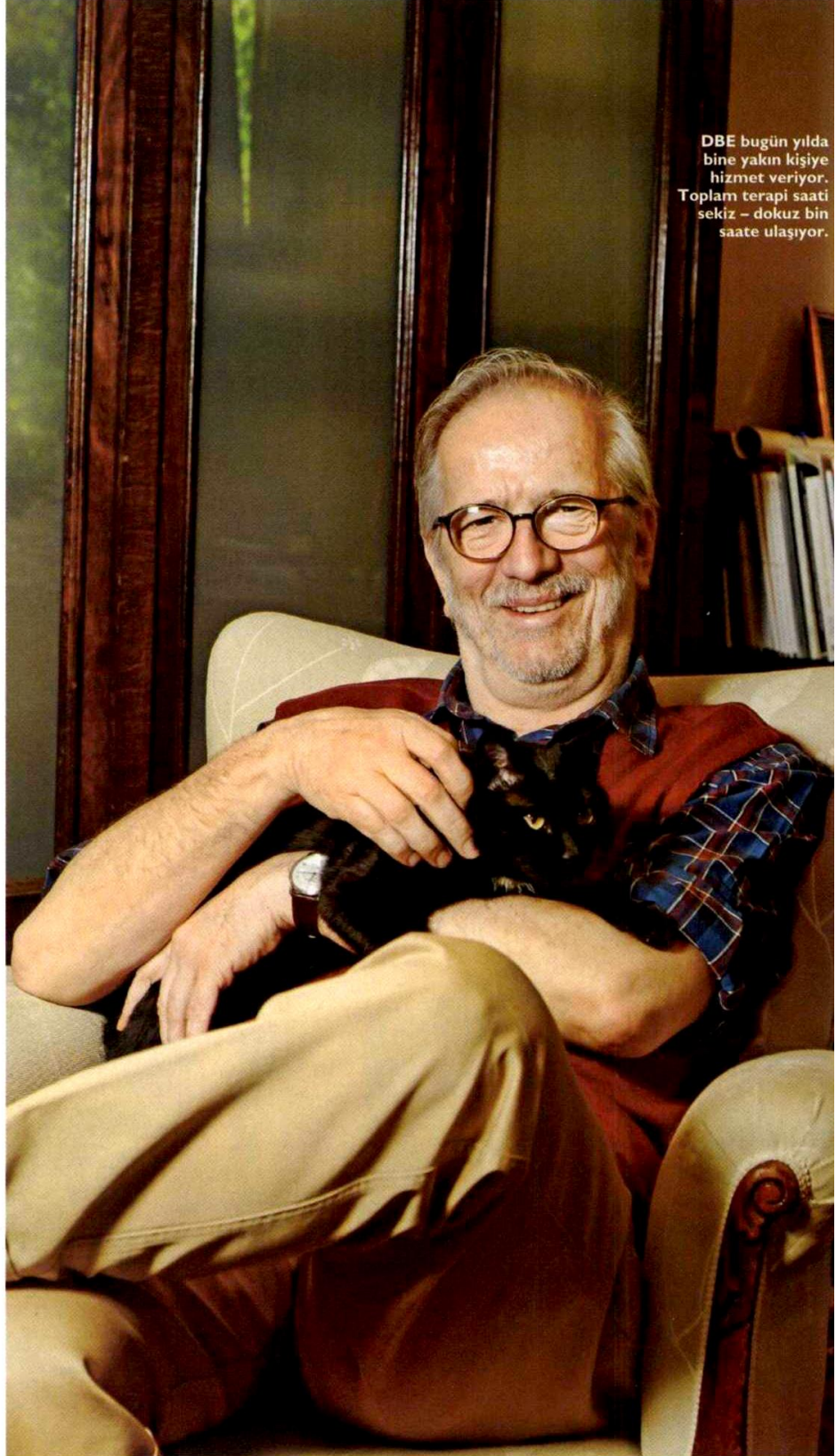
Emre Konuk, 30 yıllık mücadelenin sonunda psikoterapinin değerine sadece bireyleri değil, şirketleri de inandırmayı başardı.

BİROL BIÇER

Bu işin kolay olmayacağını, uzun soluklu bir mücadele olacağını biliyordum. Hiç vazgeçmedim. İş yerim kapatıldı. Başka bir yerde açıp mücadeleye devam ettim.” Psikolog Emre Konuk, henüz psikoterapinin esamisinin okunmadığı yıllarda bu mesleği yerleştirmek için verdiği mücadeleyi bu sözlerle anlatıyor. Konuk, Türkiye’ye psikoterapiyi getiren ilk psikologlardan biri. Aile terapisi uygulamasını da o getirdi, travma terapisini de. Türkiye’de psikolojinin bir meslek olarak tanınması için bu alana hayatını adanmış kişi.

Konuk, bugün yılda yaklaşık bin kişiye terapi uygulayan, 50’ye yakın uzman personeliyle Türkiye’nin en büyük kurumları ve şirketlerinin çoğuna danışmanlık, koçluk ve eğitim hizmetleri veren ve yıllık 5 milyon lira ciro elde eden Davranış Bilimleri Enstitüsü’nü (DBE) yönetiyor.

1970’li yıllarda İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümü’nü bitirdikten sonra

DBE bugün yılda bine yakın kişiye hizmet veriyor. Toplam terapi saati sekiz – dokuz bin saate ulaşıyor.

Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji Bölümü'nden yüksek lisans derecesini alan Konuk, uzun yıllar para biriktirerek Kaliforniya Palo Alto'da bulunan Mental Research Institute'de aile terapisi eğitimi aldı. Ardından ABD'de Brief Therapy Center'da üç buçuk yıl terapist olarak çalıştı. Ancak "Vatan kurtarma eğilimindeki cumhuriyet çocuğu" zihniyetine mağlup olarak bir terapi enstitüsü kurmak amacıyla 80'li yıllarda Türkiye'ye geri döndü.

O yıllarda psikoterapi alanındaki boşluğu "O zaman Türkiye'de terapi yok gibiydi. Bir iki kişiyi geçmiyordu. Onlar da yaygın değildi" sözleriyle anlatıyor. Ancak bu boşluğa rağmen mesleğini icra etmesi hiç de kolay olmadı. O yıllarda Sağlık Bakanlığı ve hekimler birliği, tıp eğitimi almayanların hasta görmesine izin vermiyordu. Terapistler ancak bir hekime bağlı olarak çalışabiliyordu.

Ama psikolog ve psikiyatrlar okulda ve sonrasında psikoterapi eğitimi almıyordu ve ciddi ihtiyaç vardı. Buna rağmen diplomalı bile olsa terapi yapmak ve eğitimi vermek 1928 tarihli "Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun" adını taşıyan kanuna göre mümkün değildi.

Konuk, Davranış Bilimleri Enstitüsü'nü 1985'te açmış ve psikoterapist yetiştirmek üzere eğitimler vermeye başlamış. Ama kapatılma gerginliğini sürekli yaşamış. Bu nedenle terapi merkezini, iş yerini mühürlemeyecek sağlık müdürlüklerinin olduğu yerlerde açmış ve her akşam "yarın kapatılabilirim" endişesiyle çalışmış. O yılları "Hayatımız yeraltı faaliyeti gösteren örgüt üyeleri gibi çalışmakla geçti. Gerilla gibi çalışmak durumundaydık" diye anlatıyor.

Konuk mevzuat sorunlarına rağmen talebin çok olması, buna karşılık sınırlı arz nedeniyle bürokrasinin onlara dokunmamayı tercih ettiğini düşünüyor. O yıllardaki en büyük sıkıntıyı "bu alandaki gücü ve tekeli ellerinde bulundurmak isteyen -ama terapi hizmeti de sunmayan- hekim ve psikiyatrların direnci nedeniyle psikoterapiyi serbestleştirecek kanun değişikliğinin yapılamaması olarak görüyor.

Bir psikiyatraya bağlı olmadan psikoterapi uygulamaları yapanların "kendilerine doktor süsü vermekle" suçlanabildikleri o dönem artık büyük ölçüde geri kaldı. DBE bugün yılda bine

yakın kişiye hizmet veriyor. Toplam terapi süresi 8 - 9 bin saate ulaşıyor. Artık tek iş alanı bireysel terapiler değil. İş dünyasına, şirketlere ve kurumlara da hizmet veriyorlar. Emre Konuk, bireylerin hayatındaki tikanıklıkların iş dünyasına da yansıtıldığını söylüyor.

DBE temel olarak kurumsal danışmanlık, insan kaynakları ve re-organizasyon alanında hizmet veriyor. Bu program ve eğitimler, çalışan memnuniyeti ve bağlılığı ile verim, karlılık, satış sonuçları arasındaki ilişkiyi ölçen "Verimli İş Yeri Müdahale Programları" gibi pek çok alt başlık içeriyor. Konuk ise terapistler ve kurumsal danışmanlardan oluşan ekibinin çalışmalarını yönlendiriyor ve yönetici koçluğu yapıyor.

Bu programlarda aslında insanlara yönelik psikoterapi ilkeleri geçerli. Konuk'un ifadesiyle

"Hastaya doktor bakar. Bu doğru. Ama terapist olarak karşımda hasta değil hayat mücadelesi veren insanlar var."

"Temel insan ihtiyaçları olan mutluluk, onaylanma, aidiyet gibi durumlar iş hayatını da doğrudan etkiliyor. Bu alanlardaki ihtiyaçlar giderilmeyince organizasyonlar kan kaybediyor ve zarara uğruyor. Bir başka ifadeyle sahip oldukları potansiyeller ve elemanların potansiyelleri

geliştirilemiyor ve kullanılmıyor." BDE'nin kurumlara verdiği hizmetlerin çoğu bu perspektifte yoğunlaşıyor.

İş dünyasından en fazla talep aldıkları alan ise eleman alımıyla ilgili... Binlerce iş başvurusunu değerlendirme işi, İK birimlerini kilitleyen en temel sorun. DBE aylar süren işe alım sürecini bir haftaya indiren bir sistem geliştirmiş. Bu sistem, bir pozisyona başvuranlar içinde işe en uygun yeteneklere sahip olanların CV üzerinden tespit edilmesine olanak sağlıyor. En çok talep aldıkları diğer hizmet ise organizasyonun değişimi ve yöneticilerin çalışanlarla ilişkilerine müdahale edilmesi...

DBE'den hizmet alanlar arasında Akbank, Koç Holding, Sabancı Holding, Vodafone, Yapı Kredi, HSBC gibi neredeyse tüm büyük kurumlar yer alıyor. "Ama" diyor Konuk, "Bu kolay olmadı." Zira Konuk'un üzerinde en çok durduğu konu, iş dünyasında mutluluğun değerli birşey olduğunu anlatmak... "Bu, en çok zorlandığım şey" diyen Konuk'un en çok aldığı tepki ise "Burası terapi merkezi değil şirket". Ancak Konuk bu direnci kırmak için de bir formül bulmuş: "Çalışan mutluluğu=Para." F

EMRE KONUK'UN 1985'TE KURDUĞU DAVRANIŞ BİLİMLERİ ENSTITÜSÜ BUGÜN YILDA BİNE YAKIN KİŞİYE HİZMET VERİYOR. TOPLAM TERAPİ SAATİ 8- 9 BİN SAATE ULAŞIYOR.

